

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma

Tampere 27.1.2010 Ohjelmajohtaja Georg Henrik Wrede

Politiikkaohjelman organisointi

Hallituksen politiikkaohjelmat

- Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma
  - Ministeriryhmän pj ministeri Stefan Wallin
  - Ohjelmajohtaja Georg Henrik Wrede
- Terveysten edistämisen politiikkaohjelma
  - Ministeriryhmän pj ministeri Paula Risikko
  - Ohjelmajohtaja Maija Perho
- Työn, yrittämisen ja työelämän politiikkaohjelma
  - Ministeriryhmän pj ministeri Mauri Pekkarinen
  - Ohjelmajohtaja Rauno Vanhanen

Politiikkaohjelma – hallituksen työkalu

- Poliitiikkaohjelmat ovat hallitusohjelmassa määriteltyjä laajoja, poikkihallinnollisia tehtäväkokonaisuuksia hallituksen keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi.
- Hallituksen strategia asiakirjalla tehostetaan hallituksen keinoja edistää, ohjata ja valvoa hallitusohjelman toteutusta erityisesti poikkihallinnollista yhteistyötä vaativissa asioissa.
- Strategia asiakirja sisältää hallitusohjelmassa sovitut poikkihallinnolliset politiikkaohjelmat. Näiden lisäksi mukana ovat erityisseurattavat aihealueet.

	LNPO	TEPO	TYPO	8 aluetta
Koulutus, kulttuuri				
Hyvinvointi				
Elinkeino				
Ympäristö Jne...				

Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelma

19.4.2007

Politiikkaohjelman keskeiset asiakirjat

- Hallitusohjelman teksti politiikkaohjelmasta
- Hallituksen strategia-asiakirja 2007 hyväksytty 5.12.2007
"Hallitus edellyttää, että ministeriöt ottavat politiikkaohjelmien tavoitteet ja linjaukset huomioon tulosohjauksessaan ja sisällyttävät hallinnonalansa tulostavoiteasiakirjoihin politiikkaohjelmien keskeiset toimenpiteet."
- Lapsi- ja nuorisopolitiikan kehittämisohjelma 2007-2011 hyväksytty 13.12.2007 – Nuorisolaki (72/2006 § 4, valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi)

Politiikkaohjelman ministeriryhmä

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin (RKP), puheenjohtaja

Peruspalveluministeri Paula Risikko (Kok)

Opetusministeri Henna Virkkunen (Kok)

Oikeusministeri Tuija Brax (Vihr)

Liikenneministeri Anu Vehviläinen (Kesk)

Ympäristöministeri Paula Lehtomäki (Kesk)

Viestintäministeri Suvi Lindén (Kok)

Hallinto- ja kuntaministeri Mari Kiviniemi (Kesk)

ohjelmajohtaja Georg Henrik Wrede, sihteeri

Organisointi

Matti Vanhasen II hallitus

Politiikkaohjelman ministeriryhmä
pj. ministeri Stefan Wallin

Johtoryhmä

Ei omaa neuvottelukuntaa

Hyödynnetään valmiit rakenteet :

Lapsiasianeuvottelukunta

Nuora - valtion nuorisoasiain
neuvottelukunta

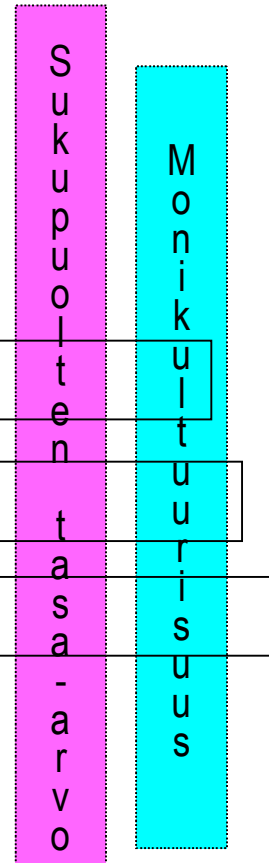
Lasten ja nuorten terveyden ja
hyvinvoinnin neuvottelukunta

Työryhmät:

Lapsilähtöinen yhteiskunta

Syrjäytymisen ehkäisy

Hyvinvoiva lapsiperhe

Hallitusohjelmassa oleva tehtävät politiikkaohjelmalle

---

1. lasten ja nuorten syrjäytymisuhkien ja pahoinvoinnin varhaiseen tunnistamiseen ja tukeen
2. lasten ja nuorten huostaanottojen tarpeen vähentämiseen
3. lasten ja nuorten terveyserojen kaventamiseen, sekä terveiden elintapojen ja mielenterveyden edistämiseen
4. lapsiperheiden hyvinvoinnin, taloudellisen aseman ja palveluiden parantamiseen
5. vanhemmuuden tukemiseen ja yhteisöllisyyden vahvistamiseen
6. nuorten koulutukseen ja työllisyyteen
7. lasten ja nuorten kansalaistaitojen, kuulemisen, harrastustoiminnan ja osallistumisen edistämiseen
8. lasten ja nuorten elinolojen, erityisesti lapsiköyhyyden seurannan tietopohjan parantamiseen
9. päätösten lapsivaikutusten arvioinnin kehittämiseen
10. lapsen oikeuksista tiedottamisen edistämiseen

Nuoret, työ ja koulutus

Syrjäytyminen

- Valtiontalouden tarkastusvirasto on laskenut, että "jos syrjäytyminen kestää koko odotettavissa olevan työiän, noin neljäkymmentä vuotta, on yhdestä syrjäytyneestä aiheutuva nykyarvoksi (vuosi 2007) laskettu:
- Kansantulon menetys noin 700 000 euroa.
- Julkisen talouden vastaava menetys on noin 400 000 euroa.
- Laskelma osoittaa, että syrjäytymisen kustannukset ovat huomattavat. Se osoittaa myös suuren osan kustannuksista muodostuvan siitä, että syrjäytyneen panos työelämässä jää yhteiskunnalta saamatta."

(Valtiontalouden tarkastusvirasto, 146/2007)

Peruskoulusta jatsoon

Vuonna 2008 (ja vuonna 2007)

16-vuotiaiden ikäluokka oli 64 740 (66 602)

Jatkoi valmistumisvuonna:

- lukiokoulutuksen aloitti 32 743 eli 54,2 % (50,5 %)
- toisen asteen ammatillisen koulutuksen aloitti 27 100 eli 36,1 % (41,5 %)
- perusopetuksen lisäopetukseen siirtyi 1295 eli 2,9 % (2 %)
- välittömästi jatko-opintoihin siirtyi 93,2 % (94 %)
- **opintoja ei jatkanut välittömästi 6,8 % (6 %)**

Lähde: http://www.stat.fi/til/khak/2008/khak_2008_2009-12-09_tie_001.html

- **Vuonna 2008 uusia ylioppilaita oli 32 936**, joista yliopistokoulutuksen aloitti 19,4 %, ammattikorkeakoulutuksen 11,7 % ja
- toisen asteen ammatillisen koulutuksen 4,1 %. **64,8 % ei jatkanut opintoja valmistumisvuonna** (vuonna 2007 57 %).

Yhteishaku kevät 2009

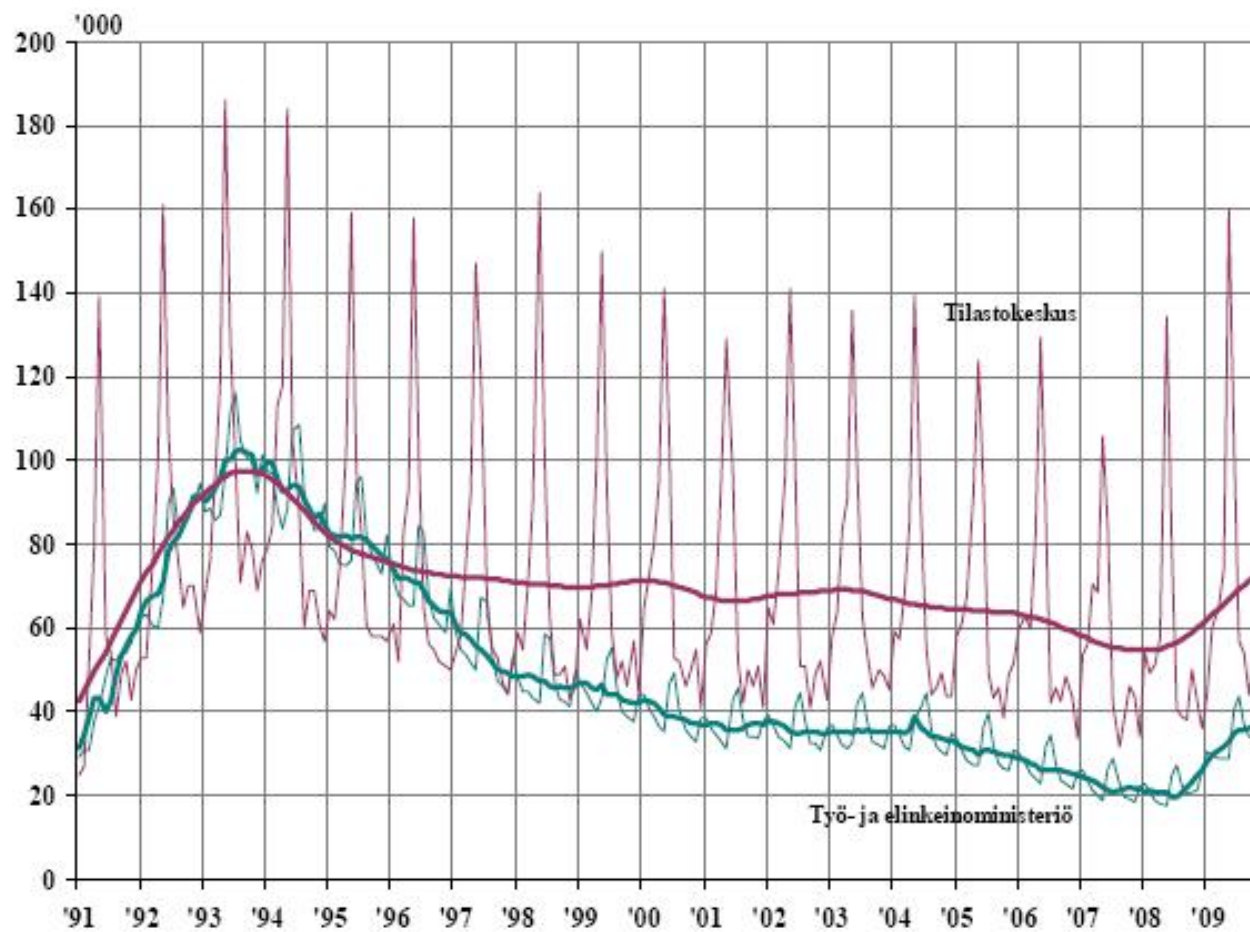
Kevät 2009

- perusopetuksen päättötodistuksen sai 65 083 oppilasta
- ilman perusopetuksen päättötodistusta jäi 206 oppilasta

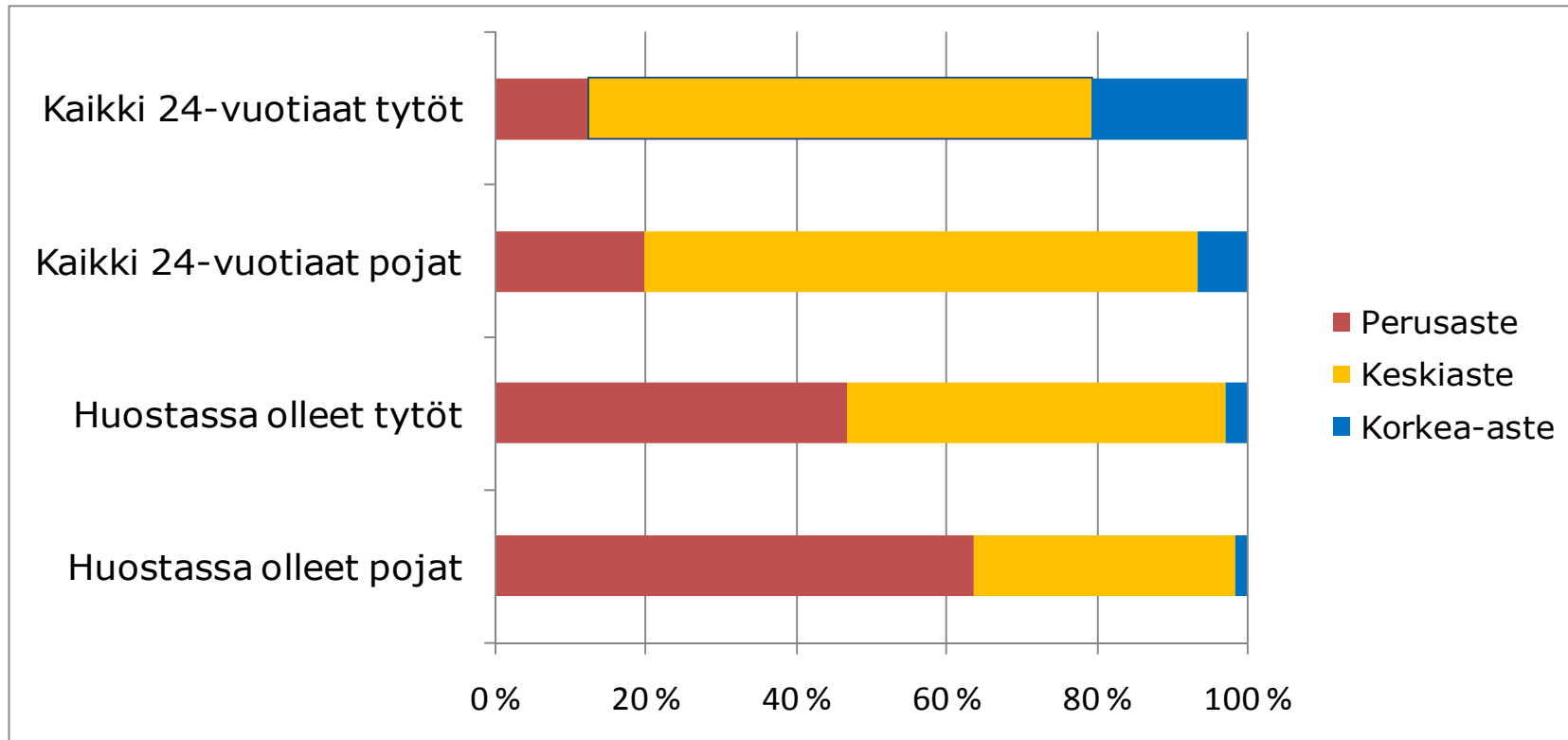
Kevään 2009 yhteishaku

- ammatilliseen peruskoulutukseen haki noin 62 000 ensisijaista hakijaa
- lukiokoulutukseen haki noin 33 350 ensisijaista hakijaa
- perusopetuksen päättäneistä 51 % haki lukioon ja 49 % ammatilliseen koulutukseen
- kaikista hakijoista 35 % haki lukiokoulutukseen ja 65 % ammatilliseen koulutukseen
- noin 1 800 perusopetuksen päättäneitä ei hakenut kevään yhteishaussa
- perusopetuksen päättäneistä ilman hakemaansa opiskelupaikkaa jäi noin 5 600
- yhteishaussa ilman hakemaansa koulutuspaikkaa jäi noin 17 000 ammatilliseen koulutukseen hakijaa ja 1 900 lukiokoulutukseen hakenutta
- kevään yhteishaussa ensi vaiheessa täyttämättä jäi noin 9 000 lukion ja 4 000 ammatillisen koulutuksen opiskelijapaikkaa

Alle 25-vuotiaat työttömät työnvälitystilaston ja työvoimatutkimuksen mukaan vuosina 1991 - 2009

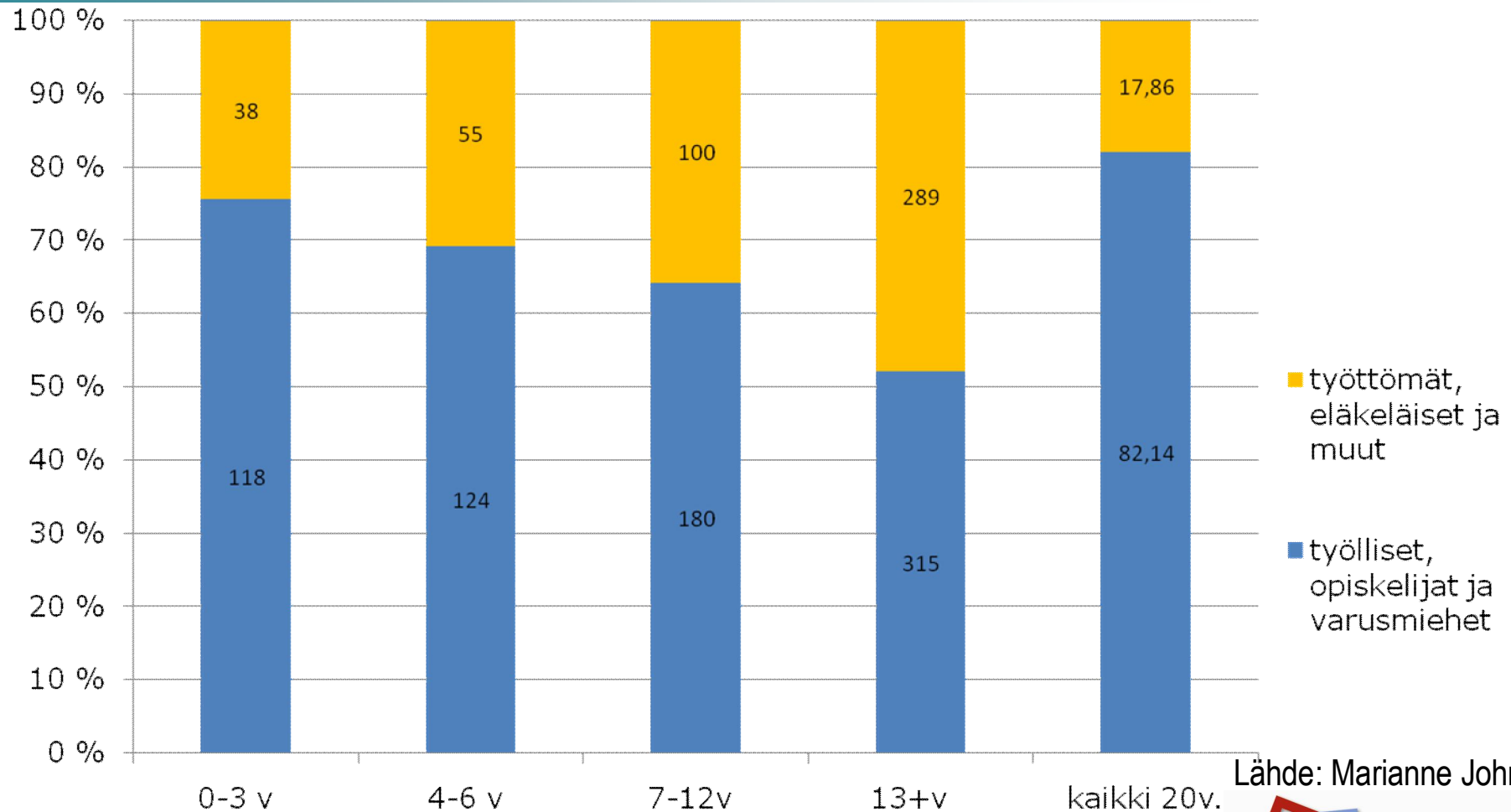
24-vuotiaiden koulutustaso vuonna 2006

Lähde: Marianne Johnson

Huostassa olleiden 20-vuotiaiden toiminta huostaanottoiän (ensimmäisen) mukaan

Lähde: Marianne Johnson

Kutsuntaikäiset kuvastavat yhteiskuntaa

Vasemmalla:

Kutsuntaikäinen nuorukainen
1920-luvun lopulta: pit 137 cm
paino 27 kg; tällöin yleisesti
Kutsuntaikäisissä huomattavaa
alikehittyneisyyttä:

Pit. 140-150 cm, p. 40 kg,
-jopa 90% kutsuntaikäisistä
miehistä vajaapainoisia,
keskim. 25 v:na täysi ruumiillinen
kehitys. Kasvua huomattavasti asepalve-
luksessa (Lähde (pv:n ylläkök vv. 1930-39): Väinö F Linden,
Spalernajasta talvisotaan. Tammi, 1972, KK:n kirjapaino

80 vuotta (2-3 sukupolvea) myöhemmin
ongelmat ovat toiset

Apua normiohjauksesta ?

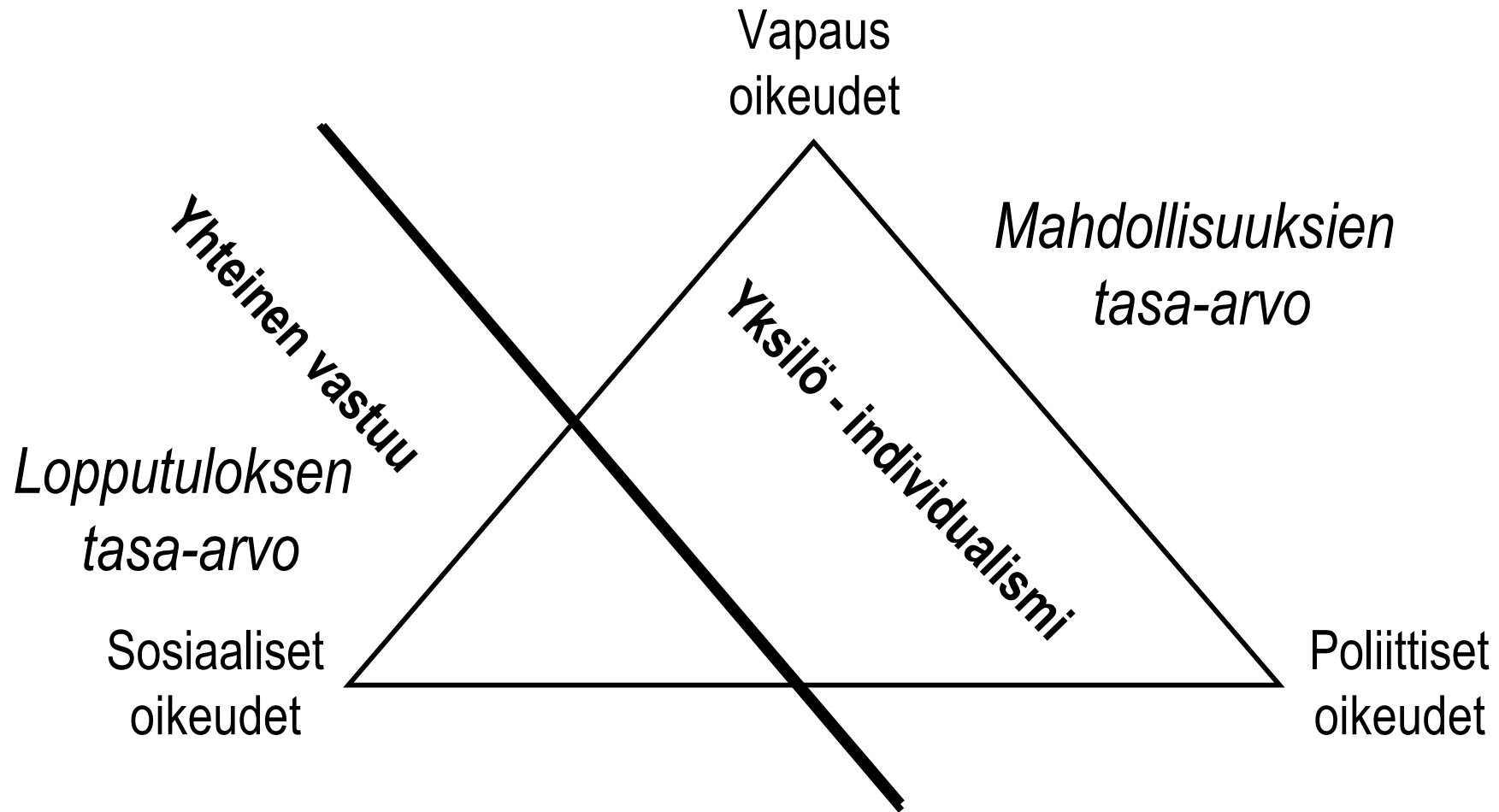

Miten saada yhteistyö toimimaan nuorten parhaaksi?

- Kokonaisvaltainen näkemys nuorten asioiden käsittelyyn.
- Johtaminen – oikeutus omalle työlle.
- Vastuut – kriteerit ?
- Resurssit – normit tasapainossa ?
Toimenpiteiden tarkkuus
- Vaikuttavuutta, seurantaa (laadullista ei vain määrät)
- Käsitteet, eri käsitteet = samat asiat?
- Ammattikunnat, professioiden kilpailu
- Käyttääkö kunta rahat niin kuin tarkoitettu?

Hyvinvointivaltion kolme ulottuvuutta

KIITOS !

Politiikkaohjelman yhteystiedot

- Ohjelmajohtaja
Georg Henrik Wrede
puh. (09) 160 77900 / 0400 810077
georghenrik.wrede@minedu.fi
- Ohjelmajohtajan sihteeri
Johanna Klemettinen
Opetusministeriö
Meritullinkatu 10 (6. krs)
PL 29, 00023 Valtioneuvosto
p. (09) 160 77901 / 040 839 6602
johanna.klemettinen@minedu.fi

www.lapsenoikeudet.fi

Lapset, nuoret ja perheet
HALLITUKSEN POLIITIKKAOHJELMA